

थुकि दुने

वर्तमान सरकारयात चुनौती लिसैं अवसर
दिलीप शाही 'शान्ति यज्जु' - २

धम्मवती गुरुमां व धर्मकीर्ति विहार या स्थापना
राजेन मानन्धर - ३

गुठी संस्थानया प्रशास क किरण शाक्य व नेवा: पत्रकारपिनि दथुइ गुथिया सरोकार विषयस सहलह
- ४-५

जिगु नुगल्य न्ह्याबलें म्वाना हे च्वनी एकाराम दाइ
पूर्णमा शाक्य - ६

लहना संवाददाता

गुलिसिनं सर्वोच्च अदालतं न्याय यात, जनताया जित जुल धाल, गुलिसिनं संसदं याइगु ज्याय् सर्वोच्च अदालतं हस्तक्षेप यात धाल। थज्या:गु हे टिकाटिप्पणीया दथुइ नेपा:या हे ईतिहासय् आ:तकका बल्ला:गु सरकार कथं का:गु नेकपा एमाले अध्यक्ष ओली नेतृत्वया सरकार क्वदल व नेपाली काँग्रेसया सभापति शेरबहादुर देउवाया नेतृत्वय् विपक्षी गठबन्धनया सरकार वल। त:धंगु हाथ्याया दथुइ त:धंगु संघर्ष लिपा न्ह्यु सरकार व:गु दु। विशेष रुपं कोरोना महामारीया दथुइ संक्रमण नियन्त्रण व खोपया प्रभावकारी वितरण आ:या मू हाथ्या ख:सा जनतातय् दथुइ नं न्ह्यु सरकारं छुं याना: क्यनीला धइगु त:धंगु आशा दु। थज्या:गु अवस्थाय् वर्तमान प्रधानमन्त्री शेर बहादुर देउवायात स्वास्थ्य मन्त्री नियुक्त याय्त त:धंगु दवाव नं दयाच्वंगु ख:। महामारीया अवस्थाय् विशेष रुपं केन्द्रीत जुइमा:गु धइगु क्षेत्र हे स्वास्थ्य जुल। अथेजुगुलिं

स्वास्थ्य राज्यमन्त्रीइ उमेश श्रेष्ठ नियुक्त

शिक्षासेवीयात स्वास्थ्यया जिम्मा ब्यूगु धासैं आलोचना

प्रधानमन्त्री देउवायात शुरुनिसैं हे स्वास्थ्यमन्त्री नियुक्त याय्मा:गु दवाव दयाच्वंगु ख:। थुगु दवावया दथुइ देउवां आ:तकक स्वास्थ्यमन्त्री ला नियुक्त याय्मफुनि तर स्वास्थ्य राज्यमन्त्री धा:सा नियुक्त यानादीगु दु। प्रधानमन्त्री देउवां समानुपातिकपाखें सांसद जुयादीमह उमेश श्रेष्ठयात स्वास्थ्य राज्यमन्त्रीइ नियुक्त यानादीगु दु। त:धंगु हाथ्या, दवाव व समस्यां धेरै जुइका: त:धंगु आशाया दथुइ प्रधानमन्त्री देउवाया थ्व न्हापांगु पला: हे आलोचनां तापाय्

धा:सा मफुत। व्यवसाय क्षेत्रयाम्ह व्यक्तियात स्वास्थ्य राज्यमन्त्री दय्कल धासैं आ: आलोचना जुयाच्वंगु दु। वंगु साउनया २८ गते सर्वोच्च अदालतपाखें संविधानया धारा ७६ (५) कथं देउवायात प्रधानमन्त्री नियुक्त याय्त परमादेश जारी जुइधुंका: वयां कन्हयकुन्ह २९ गते प्रधानमन्त्रीइ नियुक्त जुयादीमह देउवां व हे दिनकुन्ह प्यमह मन्त्री नं नियुक्त याना: मन्त्रिपरिषद् गठन यानादीगु ख:। उगु इलय् देउवां काँग्रेसका बालकृष्ण खाँणयात गृहमन्त्री,

ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्कीयात कानूनमन्त्री दय्कादीगु ख:सा माओवादी केन्द्रपाखें जनार्दन शर्मायात अर्थमन्त्री व पम्फा भुसालयात उर्जामन्त्री नियुक्त यानादिल। उगु हे इलनिसैं स्वास्थ्य तथा जनसंख्यामन्त्री नं नियुक्त याय्त देउवायात धा:गु ख:। माओवादी केन्द्र, जनता समाजवादी पार्टीलगायतया मेमेगु पार्टीपाखें जक मखु, स्वयम् नेपाली काँग्रेस पार्टी दुनं हे नं स्वास्थ्यमन्त्री तत्काल नियुक्त याय्मा:गु स: दंगु ख:। स्वास्थ्य तथा जनसंख्यामन्त्रीया नितिं अप्व:सिनं प्रचण्ड नेतृत्वया सरकारय् स्वास्थ्यमन्त्री जुयादीमह काँग्रेस नेता गगन थापाया नां न्ह्य:ने ह:गु ख:। तर देउवां आ:तकक नं स्वास्थ्यमन्त्री नियुक्त यानादीगु न। बरु वंगु आइतबा: वया: उमेश श्रेष्ठयात स्वास्थ्य राज्यमन्त्री नियुक्त यानादीगु दु।

उमेश श्रेष्ठया स्वास्थ्य राज्यमन्त्री नियुक्तिया खँय धा:सा असन्तुष्टि हे आपा: खनेदयाच्वंगु दु। गुलिसिनं शिक्षा उद्योगीयात स्वास्थ्य राज्यमन्त्री दय्कगु धासैं कुखिंगु दु।

त्यं ७ पेजय्

स्वयम्भू ज्ञानमाला भजनयात यैं महानगरया ग्वाहालि

यैं महानगरपालिका ज्ञानमाला भजन खल: स्वयम्भूया अक्षय कोषया नितिं २० लख तका ग्वाहालि ब्यूगु दु। वंगु शनिबा: सुथय् स्वयम्भुइ थ्यंकादीमह महानगर प्रमुख विद्यासुन्दर शाक्य उगु धेबाया चेक खल:या नाय: तीर्थनारायण महर्जनलिसैं पदाधिकारीतयत ल:ल्हानादिल। कोषया ब्याज स्वयम्भु ज्ञानमाला भजन छैय् जुइगु धार्मिक अले साँस्कृतिक गतिविधि न्ह्याकेगु धा:गु दु।

उगु इलय् महानगर प्रमुख शाक्य आ:तकक सम्पदाया मर्मत, सम्भार वा जीर्णोद्धार व अमूर्त सम्पदाया संरक्षणया खँ ज्वना: महानगर व:पिं सुइतं नं निराश मयानागु दावी यानादिल। यैंया मूर्त अमूर्त सम्पदाया संरक्षण सम्बर्द्धनया ज्यायात यैं महानगरपालिका नीति हे दय्का: न्ह्या:वनाच्चनागु दु। मूर्त सम्पदाया जीर्णोद्धार, मर्मत सम्भार धा अथवा अमूर्त सम्पदाया संरक्षणया

त्यं ७ पेजय्

सम्पादकीय

मांभाय्प्रतिया च्यूता: नं संकीर्णता ला ?

छुं नं छगू समुदायया तःधंगु शक्ति धइगु हे वया भाय् अले संस्कृति खः । छगू समुदाययात न्हंकाछ्वयगु सिधय्का छ वय्गु खःसा दक्कले न्हापां वया भाय् नि सिधय्का छ्वय्माः हं अले वयां लिपा वया संस्कृति । थुगु पक्षय् नेवाः समुदाययात नं लनास्वय् । नेवाःतय् शक्ति धयागु नेपालभाषा अथवा नेवाः भाय् हे खःसा आः हलिन्यंक नेवाःतय् म्हासीकातःगु, नेवाःतय् छधी यानातय्फुगु पक्ष धइगु नेवाः संस्कृति हे खः । गुठी विधये कविरुद्धया आन्दोलनं नं थ्व खँ स्पष्ट याय्धुकल । नेवाः संस्कृति धइगु आः नेवाःतय् शक्ति हे जुयाच्चंगु दु । तर भाय्या खँय् भीसं थये धाय्फुगु अवस्था दुला ? पक्कां मदु ।

छगू ई खः, सुं नं मनू स्वनिगलय् दुहांवय्त नेवाः भाय् मसय्कुसें मगाः । न्हापा थन स्वनिगलय् दुहांवइपिं न्ह्याम्हं नेवाः भाय् सय्काः तिनि वइ । नेवाःतय् दथुइ नेवाः भाय् मसय्कुं च्वने फइमखु धकाः हे धाइगु खः । अथेजुयाः न्हापा थन स्वनिगलय् दुहांवःपिं यक्व हे गैर नेवाःतय्सं नेवाः भाय् ल्हाय् सः । आःतक्क उमिगु परिवार हे नेवाः भाय् ल्हाय् सःपिं दनि । पत्रकारिता छ्यः हे धाय्गु खःसां विश्वभूमि पत्रिकाया बुखँत मन्त्रिपरिषद्दया एजे न्डा जुयाच्चनीगु । तर आः अवस्था गन थ्यनेधुकल ? भीगु भाय् भीगु हे न्ह्यःनं तनावनीगु जुल ला धकाः ग्यासें वइगु अवस्थाय् भी थ्यनेधुकल ।

पृथ्वी नारायण शाहं स्वनिगः त्याका काय्धुंकाः थनया भाय् व संस्कृतियात न्हंकेत यक्व हे कुतः याःगु ख, तर मफुत । उगु इलय् नेवाःतय् दथुइ फुट हय्त, नेवाः भाय् संस्कृति न्हंके त पृथ्वी नारायण शाहं पिनाथकूगु पुसां थौतकं हा कयाच्चंगु दु । आःतकं एक जाती, एक भाषाया प्रवृत्तिं नेवाःलिसें हरेक आदिवासी जनजाति समुदाययात क्वत्यलेत स्वयाच्चंगु दु । अज्याःगु अवस्थाय् छगू बांलाःगु चिं खनेदुगु धइगु मातृभाषा शिक्षा खः । शिक्षा विधयेकय् मातृभाषा शिक्षाया अधिकार नं सुनिश्चित जूगु न्हापांगु बांलाःगु चिं खत । शिक्षा विधयेकं सांसद राजेन्द्र श्रेष्ठ संशोधन प्रस्ताव तयाः मातृभाषा शिक्षा काय्गु अधिकार सुनिश्चित याकेफत । वयां लिपा नेवाःतय्गु निरति मेगु तःधंगु उपलब्धी धइगु यै महानगरपालिकां सविधानं ब्यूगु व हे अधिकारयात चुयाः स्थानीय विषययात नेपालभाषा माध्यमं लागू यात । व धुंकाः यलय् नं स्थानीय विषय नेपालभाषां ब्वंकेगु घो षणा याय्धुकल सा किपुलिइ ला लागू जूगु हे धइथे जुइधुकल ।

थज्याःगु अवस्थाय् नेपालभाषाप्रति च्यूताः तयाच्चपिं ने वाःत वा भाषिक अनुरागीत लय्मताइगु ला खँ हे मन्त । तर नेवाःतय्गु दुनं हे थुकिया विरोधया सः ताय्दयाच्चंगु धाःसा दुःखया खँ खः । एक भाषा नीतिया दास मानसिकतां क्वत्यय् काः थःत राष्ट्रवादी तायेकेगु अले मातृभाषा शिक्षाया विरोध याय्गु धइगु गुलित उचित खँ खः छकः वय्कःपिन्सं बिचाः याय् माः । यदि नेवाः भासं शिक्षा बीमज्यू धाय्गु खःसा खय् भासं बीगु शिक्षा जक गुकथं पाय्छि खत ? राज्यं छु छु कुबीकल, व कुबीगुयात राष्ट्रियता मखु, दास जक धाइ ।

त्वमिपिन्त इनाप

लहना वाःपतिइ लेख, रचना, रिपोर्ट व समाचार छ्वयादीफइ । छिकपिसं छ्वयादीगुयात थुगु वाःपतिइ थाय् बियाच्चना । पिदंगु च्वसुयात उचित पारिश्रमिक बीगु नं सुचं बियाच्चना ।

लहना वाःपौ

भोटे, यै

lahana.news@gmail.com

वर्तमान सरकारयात चुनौती लिसें अवसर

दिलिप शाही “शान्तिथज्जु”

नेपाली कांग्रेसया सभापति शेरबहादुर देउवा प्रधानमन्त्री जुइधुंकाः आः नेपाःया राजनीति गुकथं न्ह्याइ धइगु बहस नं शुरु जूगु दु । तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी शर्माया आपालं असंवैधानिक ज्यायात कयाः थीथी कथं चर्चा याय्गु जक मखु उकियात खारेज याय्माःगु माग नं आः जुयाच्चंगु दु । पुलांमह प्रधानमन्त्रीया इलय् जूगु राजनीतिक नियुक्तिनिसं थीथी अध्यादेश खारेज याय्माःगु माग जुयाच्चंगु थ्व इलय् गुलिखे अध्यादेश वर्तमान सरकार खारेज याय्धुकूगु दुसा उकथं हे थीथी राजनीतिक नियुक्ति नं खारेज याय्गु प्रक्रियाय् दु । निश्चित रुपं गलत ढङ्गं नियुक्त जूपित व गलत ढंगं वःगु नियुक्तियात खारेज याय्माः । थ्व खँय् निगु मत मदु । तर आः उगु पदय् नियुक्ति याय्गु इवलय् धाःसा बिचाः याय्माःगु आवश्यकता दु ।

राजनीतिक नियुक्ति याय्गु इवलय् आपालं चलखेल जुइगु जक मखुसें मखुपिं मनूत नं नियुक्ति याय्गु चलन नेपाःया राजनीतिइ आम जुयाच्चंगु दु । विशेषतः नेपालय् राजनीतिक नियुक्त याय्गु इवलय् सक्षम व अनुभवितात मखुसें थः जःखः च्वपिं मनूतय्त नियुक्ति याय्गु यानाचन । गुकिया लिचः कथं सरकारी कर्मचारीया ज्या सरकारी ज्या याय्गु मखुसें व्यापारीतय् वा ठेकेदारतय्गु सेवा याय्गु जुयाच्चंगु दु । गुकिं यानाः छवे देशय् भ्रष्टाचार अप्वया वनाच्चंगु दुसा मेखे देय्या प्रशासनिक क्षेत्र डावौडोल जुयाच्चंगु दु ।

थ्व स्वयां न्ह्यः जक ओली सरकारं सरकारी स्वामित्वय् दुगु आपालं जग्गा नीति क्षेत्रयात कौडीया भावं उपभोग याय्बीगु निर्णय याःगु खः । गुकियात कयाः आपालं आलोचना जूसां नं तत्कालीन सरकारं उगु आलोचनायात मताःछु याःगु खः । थ्व छगू नीतिगत भ्रष्टाचार खः । थज्याःगु भ्रष्टाचार आपालं दु । उकियात निर्मूल याय्गु खःसा आः सरकारं नीतिगत भ्रष्टाचारय् दुथ्याःपित आवश्यक कारबाही याय्माःगु आवश्यकता दु । न्हू नियुक्त जुइगु सरकारं पुलांगु सरकारं याना वयाच्चंगु भ्रष्टाचारयात गबलय् तक मिखा तिसी अबलय् तक देशय् भ्रष्टाचारया गाः अभ्र तःगाः जुयावनीगु स्वभाविक खः । अथेजुयाः वर्तमान सरकारं थ्व स्वयां न्हापा जूगु भ्रष्टाचारयात छानविन

ओली सरकारं सरकारी स्वामित्वय् दुगु आपालं

जग्गा नीति क्षेत्रयात कौडीया भावं उपभोग

याय्बीगु निर्णय याःगु खः । गुकियात कयाः

आपालं आलोचना जूसां नं तत्कालीन सरकारं उगु

आलोचनायात मताःछु याःगु खः । थ्व छगू नीतिगत

भ्रष्टाचार खः । थज्याःगु भ्रष्टाचार आपालं दु ।

उकियात निर्मूल याय्गु खःसा आः सरकारं नीतिगत

भ्रष्टाचारय् दुथ्याःपित आवश्यक कारबाही याय्माःगु

आवश्यकता दु ।

यानाः उगु भ्रष्टाचार काण्डय् ल्हाः दुपिं कारबाही याय्माःगु आवश्यकता दु ।

ओली सरकारया पालय् ओम्नी काण्डनिसं यती काण्ड तसकं चर्चाया विषय जूगु खः । तर उगु काण्डय् तत्कालीन सरकार हे संलग्न दुगु जुयाः अपायधंगु भ्रष्टाचारयात त्वपुइत तत्कालीन सरकार सफल जुल अथवा धाय्, विरोधया सः मत्थर याय्त ताःलात । तर जनतां अभ्र नं अज्याःगु घटनायात त्वःमंकूगु मदुनि । जनतां देशय् सुशासन चाहे जुयाच्चंगु दु । अले प्रजातन्त्र स्थापना कालीनिसं आः तक जनतां चाहे जूगु सुशासन धाःसा अनुभव याय् खनाच्चंगु मदु । गुकिं यानाः न्ह्याम्ह हे सरकार वःसां नं जोगी हे खः धकाः आम जनतां व्यंग्य याय्गु यानाच्चंगु दु । अथेजुयाः आःया सरकारं जनताया दथुइ ब्वलनाच्चंगु थज्याःगु गलत बिचाःयात हिलेगु खःसा नं भ्रष्टाचार वा छुं नं कथंया घटनायात कयाः माःगु पलाः ल्हवनेमाःगु आवश्यकता थौं जुयाच्चंगु दु ।

प्रधानमन्त्री पदय् शेरबहादुर देउवा नियुक्ति जुइवं प्रहरी मालाच्चंमह विजयकुमार गच्छदार अदालतय् आत्मसमर्पण याःगु जक मखु, अःपुक धरौटीइ रिहां तक जुयादिल । उकथं हे मेगु छगू आम हत्याय् द्वपं लानाच्चंमह मोहमद अफताब आलमयात त्वःतकेगु निरति नेपाली कांग्रेसया नेता कार्यकर्ता सक्रिय जूगु बुखँ सार्वजनिक जुयाच्चंगु दु । यदि छगू आम हत्याया द्वपं लानाच्चंमह मनूयात त्वःतकेगु निरति धात्थे कांग्रेसया नेता कार्यकर्ता सक्रिय जूगु खःसा थ्व तसकं बिडम्बनां जाःगु खँ जुइ । आलमयात त्वःतकेगु निरति कांग्रेसया नेतातय्सं गृहमन्त्री नापलानाः दबाब बीगु ज्या जूगु खँ सार्वजनिक जुयाच्चंगु इलय् यदि आलमयात त्वःतकेगु निरति सरकार सक्रिय जूगु खःसा थ्व खँ दुर्भाग्य खः । सरकारया ज्या आम सर्वसाधारण जनतायात रक्षा याय्गु खः, न कि दोषीयात उन्मुक्ति बीगु । आम हत्याया द्वपनय् जेलय् लानाच्चंमह व्यक्तियात थुकथं राजनीतिक दबाबं त्वःतेगु धइगु कानुनी शासनया उल्लंघन नं खः । नकतिनि जक कानुनी शासन उल्लंघन यात धकाः तत्कालीन प्रधानमन्त्री पद मुक्त जूगु दु । अज्याःगु ज्या वर्तमान सरकारं मयाइगु आशा याय् ।

नेपाली कांग्रेसया निरति वर्तमान ई धइगु थःगु छवि सुधार याय्गु ई नं खः । यदि वर्तमान सरकारं जनताया इच्छा आकांक्षायात थुइकाः ज्या याय्गु खःसा निश्चित दु, दत्या लिपा जुइगु चुनावय् नेपाली कांग्रेसयात बहुमत वय्फइगु सम्भावना अप्वः दु । मखु न्हापा थें तुं सरकार थःगु हे तालय् न्ह्याय्गु खःसा कांग्रेसयाके आः गुलि सिट दुगु खः उगु सिट नं मवइगु निश्चित खः । कांग्रेसया नेतृत्वय् दुगु गठबन्धन सरकारय् दुगु फुक्कं राजनीतिक पार्टीतय्सं आः वयाः थःपिनिगु राजनीतिक इमान्दारिता क्यनेगु थ्व छगू बांलाःगु मौका खः । यदि गठबन्धन सरकारं देशय् व्याप्त जुयाच्चंगु भ्रष्टाचार, अराजकता, असमानतायात चीकेगु कुतः यात धाःसा मफइगु मखु । राजनीतिक इच्छा शक्ति दत धाःसा देय्या छ्वाः हे हिले फइगु अवस्था वर्तमान सरकारयात दु । तर सरकार सञ्चालन यानाच्चपिसं थ्व इच्छा शक्ति क्यनी कि मक्यनी धइगु न्ह्यसः ब्वलनाच्चंगु दु ।

आः हे नं सरकारयात पूर्णता बीगु खँय् राजनीतिक पार्टी दुने थीथी कथंया बिबाद ब्वलनाच्चंगु अवस्था खः । सुयात मन्त्री दय्केगु धइगु बारे हरेक पार्टी दुने बिबाद दु । खः राजनीति याय् धुंकाः मन्त्री जुइगु आपाःसिया म्हास जुइफु । तर सांसदपिनिगु म्हास पूर्वकेगु नामय् गलत मनूत सरकारय् हावी जुल धाःसा देय्यात हाकनं इवाकलय् थुनीगु निश्चित दु । अथे जुयाः आः थीथी पार्टीतय्सं सरकारय् थःगु प्रतिनिधित्व छ्वय्गु खःसां नं बांलाक बिचाः याय्माःगु आवश्यकता थौं जुयाच्चंगु दु । थौया अवस्थाय् हरेक राजनीतिक पार्टीयात आम जनतां बांलाःगु मिखां स्वय्गु यानाच्चंगु मदु । अले गठबन्धनय् दुथ्याःगु पार्टीतय्सं थःपिनिगु छवि सुधार याय्गु खःसा आः थःगु ल्हातय् लाःगु मौकायात त्वःतेमज्यू । अले जनतां आशा याःकथं ज्या याइपिं नेतृत्वयात सरकारय् छ्वयाः थःगु पार्टीया छवि सुधार याय्गु आः थेंज्याःगु मौका लिपा वइ मवइ धाय् फइगु अवस्था मदु । थौं आम जनतां चाहे जुयाच्चंगु धइगु देशय् सुशासन खः, गुकियात पियाच्चंगु ताः ई दय्धुकल । थ्व खँयात राजनीतिक पार्टीतय्सं नालेगु खः वा मखु धइगु खँ राजनीतिक दलतय्गु हे खः ।

धम्मवती गुरुमां व धर्मकीर्ति विहारया स्थापना

राजेन मानन्धर

नेपाःया राजधानी येँया पुलांगु केन्द्र असं बजाः लिक्क हे लाःगु विशाल व प्राचीन स्तुप दु गुकियात सामान्य जनभाषाय् सघः धाइ। थुगु सिघः परिसरय् नेपालय् लीगु बुद्ध धर्मया स्वंगुलिं यानया अभ्यास जु। थन नेवाः बुद्धधर्म अन्तर्गतया श्री शान्तिघट वज्रधातु चैत्य महाविहार दु, हिमाली बुद्धधर्म कथं पूजा याइगु डुपोन् जान्छुब छोर्यालिङ गुम्बा दु व थेरवाद कथंया अभ्यास याइगु श्रीघः विहार दु। थुकियालिसें थन मेगु छगू भव्य व बांलाःगु धर्मकीर्ति विहार दु। आः खनेदुगु परम्परागत नेवाः वास्तुकलाया लू बीगु दाचिअपा, कलात्मक इयाः व ध्वाखां छायेपियातःगु थुगु विहारया ल्यूने सुयां म्हास, कल्पना अले यक्व ग्वाहालिमिपिनिगु मिहेनत अले सहकार्यया प्रतिफल दु।

थुगु विहारया खँ ल्हाय्बलय् यलया रुद्रवर्ण महाविहार अर्थात् ओकुबहालय् विसं १९९१ या असार पुन्हिकुन्हु बूम्ह गणेश कुमारी शाक्यया नां लुमकेमाः। बुद्धधर्मया अध्ययन याय्गु व नेपालय् बुद्ध शिक्षाया पुनर्जागरण याय्गु हे जीवनया छगू जक आज्जु कथं कयाच्वम्ह गणेशकुमारी यक्व हे पंगः सहः यानाः १४ दैतक म्यानमारया मोलामिनय् बुद्धधर्मया दुयंगु अध्ययन धुंकाः धम्मावती गुरुमां जुयाः नेपाः लिहाबिज्यात।

विसं २०२० आश्विन ७ गते वय्कः नेपाल लिहां बिमज्याःतले थन थः च्वनेगु थाय् छक्कू तकं दुगु मखु। न्हापांगु दैतक ला वय्कलं थः बूगु थाय् यलय् हे च्वनाः धर्म प्रचार यानाबिज्यात। थ्व दथुइ, छुं ई येँया ज्याबहाःस्थित भाजुरत्न व ज्ञानमान शाक्यया छैय् च्वनाः चिचीधिकःपिं मस्तयूत ब्वंकाबिज्यात। अथे हे, वय्कः येँया तःखाछेँस्थित दानलक्ष्मी कंसाकारया छैय् नं छुं ई च्वनाबिज्यात।

थः च्वनेत व उपासक उपासिकापिनिगु लागिं धर्म प्रचार नं याय्जीक धकाः वसपोलं थः अबु हर्षमान शाक्यं बियादीगु ३द्वः तका सदुपयोग यानाः श्रीघःस्थित रत्नबहादुर मालीय ६० फिट ताःहाकःगु व ३१ फिट तब्यागु बुँ छक्कू न्यानाबिज्यात। जग्गा ला दत तर उकियात आश्रयस्थल दय्केत उलि अःपुगु धाःसा मखु। सकसिगुपाखें फूचाःकथं दान धाःसा चूलात। सकसिगु ग्वाहालिं छ्वा सामान्य छतजाःया विहारया स्वरुप तयार जुल। थुलि यायूत ६५द्वः तका खर्च जूगु खः, गुगु व इलय् यक्व हे धेबा खः।

महाप्रज्ञा भन्तें धम्मवती विहार

नां तयूत बियाबिज्याःगु सल्लाहयात स्वीकार मयाःसे थुकियात हेरालानी ताम्राकारया सल्लाह कथं धर्मकीर्ति विहार नां तल। व थुकिया उद्घाटन वि.सं २०२२ बैशाख २२ गते जुल। विहारय् वइपिं उपासक उपासिकापिं अप्वयावंबलय् व विहार चिक्कू थें जुयावल। व धुंकाः थीथी इलय् अन थीथी दातापिनिगु ग्वाहालिं उकियात अप्वय्कार्यकाः न्हूगु हल, भुथू, चःबि, हिति आदि नं दय्कार्यकल। शुरुया दातातय् नां कायबलय् केशरी लक्ष्मी, दानलक्ष्मी, हेराकाजी राजकर्णिकार, नन्दलाल जोशी, हेराथकुं शाक्य व मोतिकाजी शाक्य, हेराकाजी, कुलिशरत्न व जुजुरत्न, हेरादेवी, ताराशोभा स्थापित, हर्षरत्न व सानुरत्न स्थापित, मणिहर्ष ज्योति व केशरीलक्ष्मी कंसाकार, हेराकाजी राजकर्णिकार, आशामाया राजकर्णिकार आदिं नां

येँया श्रीघलय् च्वंगु धम्मकीर्ति विहार।

त्वःमंके फइमखु। थज्याःगु यक्व हे चिचीधंथु खं ब्ययभार अप्वःगु तर दक्वं आवश्यकता पूमवंगु खनेदुगुलिं असं दगुबहाःया द्रव्यमानसिं (भाइराजा) तुलाधर अले परिवारं जर्गनिसें हे थुनाः न्हूगु दय्केगु जिम्मा कयादिल। पुलापिं दातातय् अनुमति चूलाय्धुंकाः न्हूगु चरणय् विशाल अले सुविधासम्पन्न विहार दय्कल। न्हूगु विहार भवनया २०५७ पुष २२ गते शिलान्यास जुइधुंकाः थुगु विहारं थन वइपिं उपासक उपासिकात अले थन न्ह्यानाच्वंगु थीथी धार्मिक अले सामाजिक ज्याखं न्हूगु जाः काल। २०७२ सालया तःभुखाचं नेपालय् यक्व हे न्हूगु पुलांगु संरचनायात क्षति यात तर थ्व न्हूगु दय्कूगु विहारय् धाःसा खास हे छुं क्षति मजू।

न्हापा दातातय् स्वइच्छां व श्रद्धां सुनां छु गुलि फु, व याय्गु धइगु भावनां हे दक्वं ज्या जुयाच्वंगु खः। लिपा थन वइपिं उपासक उपासिकापिनि ल्याः अप्वयावंकथं थुगु विहारया व्यवस्थापनयात छुं औपचारिक रुप बीगु ज्या २०४६ सालया ह्यूपाः धुंकाः बुलुहुँ जुयावन। थ्व हे कथं, २०४८ बैशाख ५ गते थ्व विहार धर्मकीर्ति विहार नामं जिल्ला प्रशासन ज्याकू येँय्

संघसंस्था ऐन २०३४ अन्तर्गत दर्ता जुल। व धुंकाः हाकनं २०५९ जेठ १५ गते थुकियात धर्मकीर्ति विहार संरक्षण कोषया नामं दर्ता याःगु दु। थौकन्हय् तिनि थुकिया विधानयात नं ई कथं भिंकाः २०७२ माघ १९ गते न्हापांगु संशोधन यानाः स्वीकृति काःगुलिसें आः थ्व औपचारिक रुपं धर्म अले समाज सेवाया ज्याय् न्ह्याःवनेत ताःलाःगु खनेदु।

आः थुगु विहारय् छेलि तलाय् छगू तकूगु धम्महल दु, गन भगवान बुद्धया जन्म, बुद्धत्व प्राप्ति, धर्मचक्र प्रवर्तन अले निर्वाण मूर्ति दु। थुगु हलया ल्यूने चःबि अले स्वास्थ्य सेवा केन्द्र दु। च्वय्या तल्लाय् विहार प्रमुख धम्मावती गुरुमां अले मेपिं गुरुमापिनिगु द्यनेगु क्वथा दु। व स्वयां च्वय्या तल्लायत गुरुमापिं लिसें मेपिं उपासक उपासिकापिनिगु लागिं

शासनधज धम्माचरिय, अगमहागन्थवाचक, पण्डित भिक्षुणी धम्मवती गुरुमां

श्रद्धालिसें हनीगु गुंला लच्छियंकं बुद्धपूजा व धर्मदेशना नं जुइ। अले विहारया हे विकासय् थःगु जीवन अर्पण यानाबिज्याःम्ह धम्मावती गुरुमांया बुदिं गुरुपुन्हिया लसता लाकाः साप्ताहिक विषेश ज्याइवः न्ह्याकेगु नं धर्मकीर्ति विहारया विशेष पक्ष खः।

थन बौद्ध ल्याय्म्हतयगु धर्मकीर्ति बौद्ध अध्ययन गोष्ठी दु गन उमिसं बुद्धधर्म सय्केगुलिसें मेगु थीथी श्रृजनात्मक ज्याइवः जुइ। थन हरेक वालय् थें बुद्ध धर्मया बारे अध्ययन, अध्यापन, प्रवचन आदि न्ह्यानाच्वनी। अफ्न इलय्ब्यलय् भारत, चीन, श्रीलंका, म्यानमार, थाइल्याण्ड, रसिया, संयुक्त राज्य अमेरिका थुज्वःगु देय्या बौद्ध विद्वानतय् प्रवचन अले अन्तरक्रिया ज्याइवः नं जुइ। व मध्ये म्यान्मारया स्टेट कार्डिनसलर अले नोबेल शान्ति सिरपाः त्याकामि आइ साइ सुकी नेपाल वक्वपतिं धर्मकीर्ति विहार वयाः धम्मवती गुरुमांया न्ह्यःने पुलिं चुयाः भ्नाःगु मुकं बौद्धजनया लागिं गौरवया खँ खः।

विसं २०२९ सालनिसें धर्मकीर्ति नामं बौद्ध लय्पौ नं थनं पिदनाच्वंगु दु। थ्व हे दथुइ, थनं हे नेपाली, नेपालभाषा व अग्रेजी यानाः स्वसलं मल्याक्क सफूत पिदनेधुंकूगु दु। थीथी उमेरया उपासक उपासिकापिनिगु रुचियात ध्यानय् तयाः थन धर्मकीर्ति बौद्ध ज्ञानामाला भजन खलः स्थापना यानाः इलय्ब्यलय् सांगीतिक माध्यमं बुद्ध शिक्षाया प्रचार यायूत नं थ्व विहार न्ह्यज्यानाच्वंगु दु।

इलय्ब्यलय् थन युवतीतयूत ऋषिणी प्रवज्या अले युवातयूत श्रामणेर अल्पकालीन प्रवज्या थुज्वःगु ज्याइवःत जुइगु याः। थनया स्वास्थ्य क्लिनिकय् स्वास्थ्य शिविरत नं न्ह्यानाच्वनेगु याः। थ्व बाहेक थीथी थासय् स्वास्थ्य शिविर, हिदान ज्याइवः नं जुइगु याःसा प्राकृतिक प्रकोपया इलय् फूचाःकथं राहत वितरणया ज्या तकं थनया दुजःपिन्सं याय्गु याः। थुकिया लिसें मस्तयूत आधुनिक प्रणालीं बुद्धशिक्षा

बीगु आज्जु धर्मकीर्ति शिक्षा सदन नामं प्रि स्कुल नं थनं हे न्ह्याकातःगु दु।

८६ दै थ्यम्ह धम्मावती गुरुमां थौं नं थुगु विहारया दक्व धइथें ज्याइवलय् नेतृत्वदायी भूमिकाय् दी। मेपिन्सं जिम्मा काःगु ज्याइवलय् तकं माःकथं सररल्लाह बीगु यानाबिज्याइ। वय्कःया हःपालं हे थनया गुरुमापिं अले उपासक उपासिकातय्के जोश व जाँगर थहांवइ। धर्मकीर्ति विहार आः छगू विहार जक मखय्धुंकल। थन वइपिं दातातय् विशेष पहलय् येँया थीथी थासय् न्हूगु विहारत दय्केगु ज्या अप्वःगु दु, गुकियात धर्मकीर्ति विहारया कचाया रुपं तकं काय्फइ। उगु विहारत थुकथं दुः

- पद्मकीर्ति विहार, कमलपोखरी
- धर्मकीर्ति बसुन्धरा विहार, बसुन्धरा
- निर्माणमूर्ति किमडोल विहार, किमडोल स्वयम्भू
- सुलक्षणकीर्ति विहार, चोभार तथा
- गौतमी भिक्षुणी विहार, लुम्बिनी थुकथं थन इलय्ब्यलय् थीथी समुदायया उपासक उपासिकापिनि लागिं समयानुकूल व आवश्यकता कथंया ज्याइवःत जुयाच्वनी। थुकिया बारे थन विस्तृत जानकारी बी मफुसां अज्याःगु ज्याइवलं स्थानीय समाजय् धर्मया छाप त्वःतेत व समग्रय् नेपालय् बुद्ध शासनयात हे चीरस्थावी दय्केत च्वछाय्बहःगु भूमिका म्हिताच्वंगु सकसिन स्यू।

थुकथं स्वय्बलय् नेपालया थेरवाद बुद्धधर्मया प्रचार प्रसार यायूत अले अशिक्षित व तसकं परम्परागत जीवन हनाच्वंगु स्थानीय नेवाः समुदायस बुद्धधर्म धइगु कर्मकाण्ड जक मखु, बुद्ध धइम्ह सुं काल्पनिक छः मखु व वय्कलं स्यनाबिज्याःगु शिक्षा जीवनोपयोगी व वैज्ञानिक नं खः धइगु तथ्ययात स्थापित यायूत थुगु विहारं ऐतिहासिक भूमिका म्हितूगु दु धइगु खँय् सुयां निताजि बिचाः दइमखु जुइमाः।

गुठी संस्थानया प्रशासक किरण शाक्य व नेवाः

गुठी संस्थानयात सरोकारवाला मैत्री दय्के

किरण शाक्य
प्रशासक गुठी संस्थान

गुठी संस्थानयात सरोकारवाला मैत्री दय्के गुज्या याय् । संस्थानप्रति सरोकारवालातय् यक्व हे कुखिना दु । उकियात विद्यमान ऐन, संरचनाया दायराय् च्वनाः सम्बोधन याय् त जिं कुतः याय् ।

संस्थान उपलब्ध याकावः गु नगद अले जिन्सी ग्वाहालि थकाय् गुपाखे जिं बः बी । न्हापालिपा बियावया गु नगद अले जिन्सी ग्वाहालि स्वयां थुगुसी छुं अप्वय्के । स्वनिगः या तः धंगु जात्रा, पर्व व उकीलिसे स्वानाच्चंगु अमूर्त संस्कृति संरक्षण व सम्बन्धी भिडियो दय्के गु ज्याधलः दु । गुठी संस्थानयात निर्देशित याइ गु ऐन पुलां जुइधुकल । आः खनेदुगु समस्या व हाथ्या ज्यंकेत न्हूगु ऐन, कानून माः ।

निर्देश न्ह्यः सरकार हः गु गुठी विधयेकया विरोधय् तः धंगु आन्दोलन जुल, उकिया विरोध जुल । लिपा सरकार विधयेक लित नं काल । वास्तवतय् न्हूगु ऐन दय्के माः गु आवश्यकता दु । आः खनेदुगु समस्या ज्यंकेत छु गज्याः गु प्रावधान तय्माः गु, जुइमाः गु खः ? धइगु विषयसु सुभाष, सल्लाह बीत नं सकसित इनाप यानाच्चना ।

किरण शाक्यया नियुक्तिं नेवाः तय् आशा ब्वलंगु दु

सुरजबीर बज्राचार्य
नायः, नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबू

स्वनिगः या द्वलंढः जात्रा परम्परा न्ह्याकीपिं भी नेवाः त, तर जात्राया बारे निर्णय याइपिं धाः सा नेवाः त मखु, बाय् निर्णायक थासय् नेवाः त म्दु । व ल्याखं नेवाः तय् गु निर्ति जीवनीसबै तः जिगु परम्परा न्ह्याके गु गुठी संस्थानया ल्याखं भाला कयाच्चपिनिगु निर्ति महत्वहीन विषय थें जुयाबी ।

आपालं विषयय् गुठी संस्थानया पदाधिकारीपिन्सं जात्रा हनीपिन्त नुगल्य स्याक्क तयाबीगु खं थजाः गु विषय सार्वजनिक जुइगु याः । व ल्याखं जात्राया व्यवस्थापन,

संचालन नेवाः तय्गु म्हसीकानाप स्वाः सां संस्थानया निर्ति छू जिम्मेवारी थें जक खत ।

जात्रा, परम्पराया महत्व थुइके गु निर्ति, थुगु जात्राया अनुभूति याय्गु निर्ति उगु जात्रा हनाच्चपिनिगु प्रतिनिधित्व अन दय्माः । थजाः गु हे प्रतिनिधित्व म्दुगु ल्याखं आपालं द्वन्द्व खनेदयाच्चनी । २०६५ सालया इन्द्रजात्रा न्ह्याके गु इवल्य जूगु विवाद व गुथि संस्थानया औचित्यया अध्ययन तक उबले जूगु खः ।

गुथि संस्थान परम्परा न्ह्याके गु निर्ति म् संस्थाकथं खनेदुसा प्रशासनया किचलय् निर्णय बुलुयावनीगु मेगु छू नकारात्मक ब्व खः ।

थजाः गु अवस्थाय् किरण शाक्य थें जाः म्ह नेवाः तय् दुःखया निर्ति सः तयावः म्ह ब्यक्ति गुथि संस्थानया प्रशासककथं नियुक्ती जूबलय् समाजया आशा अप्वइगु व आः ह्युपाः वइ धइगु विश्वास ब्वलनीगु निश्चित खः ।

कोरोना महामारीया हाथ्यां जाः गु थुगु कार्यकालय् समाजया उगु आशा पूर्वके फय्मा । उगु विश्वास यथार्थय् हिलेफय्मा । थुगु कार्यकाल सदां लुमनीगु कार्यकाल जुइमा, थ्व हे भिन्तुने ।

बजाः भाः कथं ग्वाहालि बी माः

नृपेन्द्रलाल श्रेष्ठ
वरिष्ठ उपाध्यक्ष, नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबू

गुथि सम्बन्धी खनेदुगु समस्या, असन्तुष्टियात सम्बोधन याइगु विश्वास दु । प्रशासक शाक्य थः हे नेपालभाषा, संस्कृतिया आन्दोलन वः म्ह व्यक्ति खः । थुकिं यानाः गुथि सम्बन्धी समस्या वय्कल बांलाक हे थू ।

गुथि संस्थान थौंया इलय् नं जात्रा, पर्व न्ह्याकेत न्हापा न्हापा गुगु ल्याखं ध्यबा बियावः गु व उलि हे बियाच्चंगु दु । गुठी संस्थान नगद अले जिन्सी ग्वाहालि बजाः भाः कथं बी माः ।

सरोकारवालाया सः न्यनाः न्ह्याः वनेमाः

सुनील महर्जन,
महासचिव, नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबू

गुथि सम्बन्धी समस्या, आन्दोलनया माग, सरोकारवालाया असन्तुष्टिमध्ये छुं

विद्यमान प्रशासनिक व ऐन कानून दायरां हे ज्यंकेफइ ।

मेगु न्हूगु ऐनमार्फत सम्बोधन याय्माः गु आवश्यकता दु । गुठी संस्थान ऐन २०३३ या सीमा दुने च्वनाः सुशासन, सरोकारवाला मैत्री व गुथि जग्गाया संरक्षण याय्माः गु दु ।

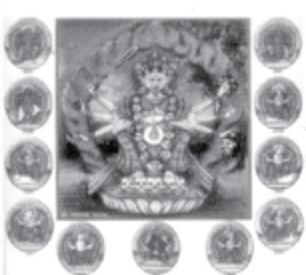
मेखे सडकय् दनाच्चंगु सः, निजी गुथिया विषय, जात्रा, पर्वया संरक्षणलिसेंया विषययात सम्बोधन याय् न्हूगु ऐन निर्माणयात पृष्ठपोषण याना यंकेमाः गु आवश्यकता दु ।

न्हूगु ऐनय् गज्याः गु प्रावधान तय्माः धइगु सार्वजनिक विमर्श विषय दय्के माः गु दायित्व नं दु । सडकया माग, आवाजलिसे सहलह यासैं न्ह्याः वनेमाः ।

किरण शाक्ययात भिन्तुना

रचना श्रेष्ठ

उपाध्यक्ष, नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबू
किरण शाक्य नेवाः पत्रकार राष्ट्रिय दबूया कानुनी सल्लाहकार खः गु नातां भी थः म्ह मनू गुथि संस्थानया हाकिम नियुक्त जुयादीगु लसता खं जुल । छिगु कार्यकाल सफलताया निर्ति भिन्तुना देछनाच्चना ।

राम प्रजापति
प्रोप्राइटर

हारती मिठाई भण्डार
(शुद्ध शाकाहारी)

कालिमाटी चोक, टंकेश्वर मार्ग, काठमाडौं ।
फोन नं. : ४२७२९९९, मो. ९८०३९८०६९९

यहाँ:- विवाह, व्रतबन्ध, पार्टी, पिकनिक, तथा अन्य शुभ कार्यको लागि अर्डर अनुसार मिठाईको व्यवस्था गरिन्छ ।

- (क) व्यापारी त्यासा
- (ख) हायरपचेज त्यासा
- (ग) आवासीय त्यासा

- (घ) शेयर त्यासा
- (ङ) मुद्दती रसिद धितो त्यासा
- (च) क्रमिक निक्षेप त्यासा

मिलन बहुउद्देशीय सहकारी संस्था लि.

ह्वनाछैं, पाको, न्हूसतक, यैं, नेपाः

फोन ल्याः ४२३१०३६, ४२२२०६५, ४२१६१६७, फ्याक्स : ४२१६१६७

जिगु नुगलय् न्ह्याबलें म्वाना हे च्वनी

एकाराम दाइ

पूर्णमा शाक्य

थः नं मचांनिसें
चित्रकलाय् नुगः
ववसाःमह लिसे
नेवाः रूयलय् नं
न्हयज्यानाच्वनामह ।
नेवाः रूयःयागु व हे
क्रियाकलापतलिसे स्वापू
ददं वंबलय् एकाराम
दाइनाप जिमिगु स्वापू
सतिनावंगु खः ।

- पूर्णमा, आ छं छु याना च्वना ?
- दाइ जि पिएचडि यानाच्वना ।
- का बांलाः का ! तसकं लसताया खँ, छुकि ले ?

- नेपालभाषाय् ।
- का, तसकं बांलाःगु खँ खः का !

छुं दिं अथवा ला न्हयः एकाराम दाइलिसे जूगु खँल्हाबल्हा खः थल । जिगु शिक्षा, जिगु लजगाःलिसे स्वापू दुम्ह, धाय् छखेरं जिमि गुरु, जि मेन्तर, जीन्दगीया हरेक मोडय् नापलानाच्वनीमह अले पलाः पतिकं, सासः पतिकं लँ क्यनाच्वनीमह दाजु खः, व एकाराम दाइ ।

जिं वय्कःयात न्हापां म्हस्यूगु धयागु नर्सिङ क्याम्पस ब्वनागु इलय् खः । प्रशासनय् च्वंमह सर धकाः म्हस्यूसां तभि गुबलें नं सर धाय्मनं । सर धाय्गु सिबे नं एकाराम दाइया नाता हे वय्कःलिसेया स्वापू क्वातुयावन । व इलय् गुलिनं जिमित ब्वनेत बीगु सफू, ब्वनेगु ज्वलंत दुगु खः, आपाः धइथें ज्वबतिज त्भबअजप्लन भिबचलभनः बतभचर्चाकि या पिथनाया सफूत ब्वनेगु जिमि । व सफूत पुइकेवं अन दइगु किपाःत धाक्व हे एकाराम दाइया नां घानाः वयाच्वंगु दइगु । आः थें लुमःनि दः, व इलय्या जिगु मचा पहः, व सफूया एकाराम व एकाराम दाइ छम्ह हे खःला धकाः न्यनागु । एकाराम दाइया चित्रत व जिमिसं ब्वनेगु सफुतिइ जक मखसें क्याम्पसया अंगः पतिइ, क्याम्पसं पिहांवइगु हरेक दँ पौ, छ्वाःपतिइ त्वःफिनाच्वंगु दइमखु ।

थः नं मचांनिसें चित्रकलाय्

नुगः क्वसाःमह लिसे नेवाः रूयलय् नं न्हयज्यानाच्वनामह । नेवाः रूयःयागु व हे क्रियाकलापतलिसे स्वापू ददं वंबलय् एकाराम दाइनाप जिमिगु स्वापू सतिनावंगु खः । जिमिगु धाय्बलय् व ईलय् हरेक क्याम्पसया साहित्य पालाःत थें नर्सिङ क्याम्पसया लिधंसा पुचः दुगु खः । व हे लिधंसा पुचःलिसे जिगु नं स्वापू एकाराम दाइलिसे सतिनावंगु खः । अफ्क लिधंसा पुचः नीस्वनेगुलिइ तधंगु ल्हाः धयागु एकाराम दाइयागु नं खः । एकाराम दाइया हःपाः व तिबलं हे खः, व इलय् छगू सुनां नं मयाःगु ज्या जिमिसं यानाः क्यनेफूगु । थी थी क्याम्पसया थी थी साहित्य पालाःतय् दथुइ थी थी धेधें बल्लाः ज्याइवःत न्ह्याकाच्वंगु दुगु । अज्याःगु अवस्थाय् सुनां नं मयाःनिगु कथं मेडिसिन क्याम्पसया सुसाः खलःलिसे जानाः न्हापांगु अन्तर क्याम्पस किपाः च्वज्या धेधें बल्लाः कासा नं यायेत ताःलाःगु खः । व छगू ईतिहास हे खः एकाराम दाइलिसेया ।

सर्टिफिकेट लेभल क्वचाल, जागीर नय्गु तरखरय् । लोकसेवा बिद्या, नां पिहां नं वल, सिन्धुपाल्चोकय् । जीन्दगिइ गुबलें नं छँ त्वःताः मवनानिमह जि, होस्टेल च्वनागु दःसां अथे तापाक्क यँ हे त्वःताः वने नंगु मडुनि । हाकनं एकाराम दाइ नापलाइ,

- छु यानाच्वना ?
- लोकसेवाय् नां पिहांवल,

लिधंसा पुचःलिसे जिगु नं स्वापू एकाराम दाइलिसे सतिनावंगु खः । अफ्क लिधंसा पुचः नीस्वनेगुलिइ तधंगु ल्हाः धयागु एकाराम दाइयागु नं खः । एकाराम दाइया हःपाः व तिबलं हे खः, व इलय् छगू सुनां नं मयाःगु ज्या जिमिसं यानाः क्यनेफूगु ।

सिन्धुपाल्चोकया लागिं ।

- ईइइ माःगु ला व नेवाः मस्त छँ त्वःताः वनामच्चीपिं, छाया छन्त स्थाई जागीर नय्माल ? अस्थाई जीन्दगिइ ??

एकाराम दाइया धापुतिइ छम्ह नच्चांमह केहँप्रतिया च्यूताः ब्वलनाच्वंगु यच्चुक हे खनेदु । छम्ह नेवाः मिसा मचा अथे गनं नं तापाक्क गामय् वनाः ज्या याः वने फइमखु, थाकुइ धयागु च्यूताः वय्कलं जिप्रति क्यनाच्वनादीगु खः ।

सकलें पासापिनि जागीर नय्त ब्याचलर याइ, जिमि नर्सिङ ब्वनापिनि धाःसा ब्याचलर याय्त ज्याया अनुभव दयेकेमाःगु । व हे सिलसिलाय् जिं नं ज्या यानाःलि ल्यू ब्याचलर ब्वनेत नां पिकाना । बि एन ब्वनाबलय् व वया न्हयः बि एड ब्वनागु इलय् नं गुगु रिसर्च याय्माःगु खः, व ई लुमनीबलय् नं एकाराम दाइ भस्स लुमनाः स्वाः वइगु । अफ्क उलि जक ला, नेपालभाषाय् मास्टर्स यानाबलय् हे जुइमा अथवा आः पिएचडि यानाच्वनागु इलय् हे, एकाराम दाइ

भस्सभस्स हे लुमनाच्वं । छु खँय् ले धाय्बलय् भी अध्ययनं तापाय्मज्यू अले भीसं याय्गु हरेक अध्ययन नेवाःतय्गु महत्व न्हयब्वइगु जुइमा धकाः एकाराम दाइ न्ह्याबलें धाय्गु यानाच्वं । अले व अध्ययनया लिच्चः नेवाःतय्गु पक्षय् दय्माः, नेवाःतय्त फाईदा जुइगु जुइमाः धयाच्वनीगु ।

एकारा दाइयात नापलाना हे च्वनीगु खः । दकले लिपा नापलाःगु धयागु बसन्तपुलिइ 'यँ देय् म्हासीके' सफूया उलेज्यालिसें यँ महानगरपालिकाय् नेवाः भाय् ब्वकेगु ज्याइवः उलेज्याय् खः । आ लिपाया सफू पिकायेबलय् एकाराम दाइया किपाच्वज्या तया पिकाय् न्हि दाइ धयागु जिगु म्हगस पूमवन । अथेसां एकाराम दाइ जिगु नुगलय् न्ह्याबलें म्वाना हे च्वनी । रिसर्चया हरेक पलाखय् व हे दाजुया धापूत लुमना हे वयाच्वनी । एकाराम दाइया हरेक खँवःत लुमकाव वने, सदां मनन यानाव वने एकाराम दाइ । दाइ न्ह्याथाय् दुसां दाइया सुवाः फया हे च्वने धयागु थ्व केहँचां बचं बियाच्वना ।

तपाईं हामी सबैले घरमै बसेर जनस्वास्थ्यका सबै मापदण्ड पालना गरे मात्र संक्रमितको संख्या घट्ने निश्चित हुन्छ । यसर्थ हामीले उत्तिकै सतर्कता अपनाउन जरुरी छ । निषेधाज्ञाका नियमहरू पालना गरौं ।

कोभिड-१९ का कुनै पनि लक्षण देखिने बितिकै आइसोलेसनमा बसौं कोरोनाबाट आफू पनि सुरक्षित रहौं, अरुलाई पनि सुरक्षित राखौं

कोरोना संक्रमणबाट बच्नका लागि जनस्वास्थ्यका सबै मापदण्डको पालना गरौं

- भारतकै जस्तै
- भौतिक दूरी कायम गरी
- बेलाबेलाय् साबुनपानीले हात धोऔं

नेपाल सरकार
सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय
सूचना तथा प्रसारण विभाग

यैँ महानगरया वृक्षारोपण अभियान न्ह्यात

यैँ महानगरपालिकां यैँ २ हजार व ५ सःमा सिमा पीगु जूगु दु । थुकिया शुरूवात वडा १२ या ट्यूमत खुसि सिथय् नं याःगु दु । यैँ महानगरया

प्रमुख विद्यासुन्दर शाक्यं ह्युमत खुसि सिथय् चाँपया सिमा पिनाः अभियानया शुरूवात यानादिल । सिमा पीबल्य् सहर वाउँसे च्वनाः बां नं लाइगु व

वातावरण संरक्षणय् तिबः जुइगु वाँउसे च्वना बालाइगु जुगुलि वृक्षारोपणया ज्यायात नं प्राथमिकताय् तयाः न्ह्यःने यंकाच्चनागु मेयर शाक्यं धयादिल । ‘सार्वजनिक जग्गा संरक्षण यानाः हरियाली अप्वय्केगु जिमिगु नीति दु । नीति कथं सार्वजनिक निकाय व समुदाय नापया सहकार्यय् सिमा पीगु ज्या यानाच्चनागु दु । चिमागु सिमा थकायूत थाकूगुलिं म्हर्वातं न ५ फिट स्वयां तमागु सिमा पीगु मापदण्ड दय्काः ज्या यानाच्चनागु दु’ शाक्यया धापू खः । वडालिसे समन्वय यानाः थुगु बर्खाय् २ हजार ५ स्वयां अप्वः सिमा पीगु योजना दुगु शाक्यं जानकारी बियादिल ।

यैँ मनपा २१ वडालिसं पचली भैरवया छँया जग स्वन

यैँ मनपा २१ वडालिसं पचलि भैरव गंप्याखंया छँ सोमवाः छगू ज्याइवःया दथुइ जग स्वनेज्या जूगु दु । यैँ मनपाया मेयर विद्यासुन्दर शाक्यया मूपाहाँसुइ जूगू ज्याइवल्य् पूर्वमन्त्री कृष्णगोपाल श्रेष्ठ, प्रदेशसभा सांसद अजयक्रान्ति शाक्य, यैँमनपाया कार्यकारी अधिकृत राजेश्वर ज्ञवाली, २१ वडा अध्यक्ष उदयचुडामणि बज्राचार्य, १८ वडा अध्यक्ष न्हुछेकाजी महर्जन, २७ वडा अध्यक्ष चिनियामान बज्राचार्य, १२ वडा अध्यक्ष विकास डंगोलालिसं स्थानीय हनेबहःपिं व्यक्तित्वपिनि ब्वति दुगु खः । खुतजाः दयेकीगु छँ दय्केगु

निर्ति यैँ मनपां २ करोड ७८ लाख ९७ द्रः निसः व ३९ पैसा लगत इष्टिमेट याःगुलि शुभकामना प्रजिल जे.भी.यात २ करोड ६ लख, ९० द्रः च्यासः व ३७ तका ३९ पैसां कायदिश

ब्यूगु खः । २०७८ बैशाखं कायदिश जुगु थुगु छँ थ्वहे चैत्र २० गते दुने दयेके क्वचायेकेमाःगु कायदिश दु ।

रेडियो नेशनय् भीगु सःया सच्छि न्हु पूवन

रेडियो नेशन १०३.९ मेगाहर्जज न्ह्यानाच्चंगु नेवाः ज्याइवः रेडियो ‘भीगु सः’या सच्छि न्हु पूवंगु दु । थुकिया लसताय् रेडियो भीगु सः पुचलं यलय् छगू लसता ज्याइवः याःगु दु । उगु लसता ज्याइवल्य् भीगु सः पुचःया कजि विजयरत्न असंबरें नीन्यादै न्ह्यः २०५३ साल भदौ १ गते रेडियो नेपालया १०० मेगाहर्जज थःपिनिगु हे कुतलय् गुडनाइट एफएम नेपालभाषा ज्याइवःया न्ह्याकागु लुमंकादिल । वय्कलं रेडियो नेशनय्

न्ह्यानाच्चंगु भीगु सःया पलाः ज्याइवः न्ह्याकामिपिनिगु कुतलं ताःलागु खःसां न्यनामिपिनिगु हःपाः व विज्ञापनदातापिनिगु तिबःया लिच्चः खः धयादिल । रेडियो नेशन १०३.९ या कजि पुरुषोत्तम बस्नेतं थःगु एफएमय् नेवाः ज्याइवः तय्दयाः थः लय्ताःगु धयादिल । ज्याइवल्य् रेडियो भीगु सःयात थीथी कथं ग्वाहालि यानावःपिन्त सुभाय् देखासं मतिनाया चिं लःल्हाःगु खः । ग्वाहालिमिपिन्त सुभाय् देखायुगु इवल्य् भीगु सः पुचःया कजि असंबरें

खादा क्वखाय्कादिल सा रेडियो नेसन्सया कजि बस्नेतं मतिनाया चिं लःल्हानादिल । रेडियो नेसन्सया कजि बस्नेतयात असंबरें मतिनाया चिं लःल्हानादिल सा रेडियो भीगु सः पुचःपाखें नायः राजु राजदेव बज्राचार्य खादा क्वखाय्कादिल । व कजि असंबरें मतिनाया चिं लःल्हाना सुभाय् देखानादीगु खः । रेडियो नेशन १०३.९ मेगाहर्जज वंगु बैसाख १ गतेनिसं भीगु सः ज्याइवः न्ह्यान्निथं सुथसिया ९ ताः इलनिसं १० ताः इतक न्ह्यानाच्चंगु दु ।

स्वास्थ्य राज्यमन्त्रीइ...

स्वास्थ्य राज्यमन्त्री जुयाद्यूमह श्रेष्ठयात राजनीतिकर्मी स्वयां नं शिक्षा व्यवसायी धकाः अप्वःसिनं धाय्गु याः । श्रेष्ठयात शिक्षा ख्यलय् व्यापार याइमह मनु धकाः टिप्पणी याय्गु याः । वय्कलं लिटिल एज्जल्स, आईडिया मोडल, स्मल हेभनलिसं स्कूलत न्ह्याकाच्चनादीगु दु । जलविद्युत व कृषि ख्यलय् नं वय्कःया लगानी दु । स्वास्थ्य ख्यलय् श्रेष्ठया ल्हाः मदुगु खः । वय्कः महेन्द्रनारायण निधि मेमोरियल सामुदायिक अस्पतालया ट्रस्टिजनायःया लिसं जनमैत्री अस्पतालया सञ्चालक नं खः । वय्कः निगूगु संविधानसभाय्

पार्टीया कोटां मन्त्रिपरिषदपाखें मनोनीत २६ सभासदमध्ये छम्ह खः । प्रधानमन्त्री देउवां प्रधानमन्त्री जुइधुंकाः याःगु ज्या धइगु अमेरिकाया जोनसन एन्ड जोनसन खोपया शुभारम्भ खः । उगु ज्याइवल्य् देउवां थःगु आःया प्राथमिकता धइगु हे खोप जक खः धयाद्यूमह खः । थनथाय् प्रधानमन्त्री देउवाया प्राथमिकता धइगु महामारी नियन्त्रण व खोप हे जक खःसा मन्त्रिपरिषद् गठनया इवल्य् स्वास्थ्य मन्त्रालय छाय् प्राथमिकता मलात धइगु न्ह्यसः नं दनाच्चंगु दु । खतुं वइगु असोजया दुने एक तिहाइ नागरिकयात व थ्व हे दँया दुने दक्कं नागरिकयात खोप बीधुंकेगु घोषणा यानादीधुंकल । तर आः सरकारया ज्याया स्पीड

स्वयंबल्य् कार्यान्वयन पक्षय् शंका हे दु । मन्त्रालय बाँडफाँडय् देउवायात तःधंगु हाथ्या दु । थीथी कारण क्यनाः मेमेगु पार्टीपाखें नं मन्त्री क्वःजीफुगु अवस्था मदुनिसा थःके छु छु मन्त्रालय तय्गु धकाः क्वःछीधुंकाय् काँग्रेसपाखें नं मन्त्री जुइपिं धाःसा क्वःछीफुगु मदुनि । ततःधंगु खँ ल्हानाः, सर्वोच्च अदालतय् मुद्दा त्याकाः वःगु देउवा नेतृत्वया सरकारयाके नं ज्या स्वयां पद लोलुपता हे खनेदयाच्चन । उकिया नापं बल्ल बल्ल छम्ह राज्यमन्त्री नियुक्त यातं नं थःलिसे सतीम्ह मनुयात महत्वपूर्ण जिम्मेवारी बिल धकाः पिने आलोचना हे जुल । थुकिं देउवां अभ्रं नं नातावाद कृपावादयात प्रश्रय बिल धइगु हे टिप्पणी अप्वःगु दु ।

मेयर विद्यासुन्दरपमाखें चःमति ध्यान पार्कया शिलान्यास

यैँ महानगरपालिकाया मेयर विद्यासुन्दर शाक्यं चःमति ध्यान पार्कया शिलान्यास यानादीगु दु । यैँ महानगर वडा १५ या चःमति जग्गा विकास आयोजनाय् जनमार्ग उपभोक्ता समितिं याःगु छगू ज्याइवःया दथुइ मेयर शाक्यया पार्कया शिलान्यास यानादिल । शिलान्यास धुंकाः नवासं मेयर शाक्यं चःमति आयोजनाया ज्या ०७८ असार मसान्त दुने उपभोक्तायात हस्तान्तरण याय्गु आज्जु दुगु खःसां

कोभिडया हुनिं छुं लिबाःगु धयादिल । ‘निर्वाचित जुयावय् धुंकाः जिमिसं निर्दया दुने आयोजनाया ज्या क्वचाय्केगु धयागु खः, विश्व महामारीया रुप फैलेजुगु कोभिडया हुनिं भचा लिबाःवन’ मेयर शाक्यं धयादिल, ‘यक्व ज्या क्वचाय्धुंकल, उपभोक्तापिनिगु ल्हातय् बीत तयारी यानाच्चनगु दु ।’ ५५ लाख २२ हजार ४२० तकाया लागतय् निर्माण पार्क जुइत्यंगु खः ।

जँलास्यैँया समस्या जुयाः चम्सुरी अस्पताल भर्ना

नेपाःया सकिपा ख्यलय् चम्सुरी नामं लोकह्वाम्ह कलाकार पल्पसा डंगोलयात जँलास्यैँया समस्यां कयाः अस्पताल भर्ना जूगु दु । निगलं किङ्गी ज्या मयाय्धुंकाः वासः याय्गु नितिं वय्कः त्रिभुवन विश्वविद्यालय शिक्षण अस्पताल महाराजगंजय् भर्ना जुयादीगु खः । कलाकार डंगोलया तःधिकःम्ह म्ह्याय् लुनिभाः डंगोलं बियादीगु जानकारी कथं पल्पसायात ताः ई न्ह्यःनिसं हे किङ्गी सम्बन्धी समस्या दुगु खः । आकाभाकां किङ्गीइ समस्या खनेदय्वं अस्पताल

हे भर्ना याय्माःगु खः । वय्कःया परिवारय् न्याम्हेसिनं किङ्गी दान बीत तयार जुइधुंकाय् व वय्कःपिं न्याम्हेसिगु स्वास्थ्य परिक्षण जुयाच्चंगु धाःगु दु । ताः ई न्ह्यःनिसं नेपाली मनोरंजन क्षेत्रय् सक्रिय कलाकार पल्पसां काठमाडौं - ए मिरर इन द स्काइ नांयागु स्पेनीस फिल्म व मसान नांयागु चर्चित खस नेपाली फिल्म नं म्हितादीगु दु । लिसं वय्कलं ब्याहा यानागु लच्छि मदुनि सकिपाया निर्माण व निर्देशन नं यानादीगु दु ।

समाजसेवी चक्रमानयात लुमंकल

भाषासेवी समाजसेवी चक्रमान डंगोलया खुदैया वार्षिक पुण्य तिथिया अवसरय् वय्कःयात लुमंकूगु दु । युगवाणी नेटवर्कया कजि पुष्पराज पराजुलीया सभानायःसुइ जूगू ज्याइवल्य् सन्तकुमार महर्जनं लसकुस न्वचु तयादीगु खः । ज्याइवल्य् मदुम्ह डंगोलया किपाय् स्वांमाः व खादागाः देखानाः श्रद्धान्जली प्वंकूगु खः । अथेहे मदुम्हसिया आत्माया शान्तिया कामना यासं मौन धारण नं याःगु खः । मदुम्ह चक्रमान डंगोलयात लुमंकेगु

इवल्य् नेपाल पत्रकार महासंघया नायः विपुल पोखरेल, युगवाणी नेटवर्कया कार्यकारी सल्लाहकार कृष्ण के.सी व कार्यकारी निर्देशक सुरेश आचार्ययालिसं मदुम्ह डंगोल जहान लक्ष्मी डंगोलालिसं नं मदुम्ह डंगोलयात लुमंकुसं थःथःगु नुगःखँ तयादीगु खः । ज्याइवः सन्चारकःमि प्रज्वल शाक्यं न्ह्याकादीगु खः । मदुम्ह डंगोल रेडियो उपत्यकाया संस्थापक अध्यक्षलिसं वन्दे नारायण परिवार क्लबया नं न्हयलुवा खः ।

स्वयम्भू ज्ञानमाला ...

कुतलय् वःपिं सुइतं नं जिमिसं निराश यानागु मदुं मेयर शाक्यया धापू खः । महानगरया प्रवक्तालिसं वडा १५ या अध्यक्ष ईश्वरमान डंगोलं स्वयम्भू क्षेत्रया व्यवस्थापनय् महानगर व वडां छुं हे कथं कमी जुइकेमबीगु प्रतिवद्धता प्वंकादिल । खलःया नायः महर्जन व न्वक् पूर्णकाजी ज्यापुं

खलःया गतिविधिहरूबारे जानकारी ब्युसं थन १९९४ सालनिसं नियमित भजन जुयावःगु व बन्दाबन्दीइ नं थनया चलनयात छुं न छुं रुपं निरन्तरता बियावयागु जानकारी बियादिल । व इवल्य् प्रमुख शाक्यं खलःया छैय् बुद्धया मूर्ति उलेज्या नं यानादिल । २ लाख ३४ हजार लागतय् तयार जूगु उगु मूर्ति रामघाटया देवकाजी महर्जनं खलःयात ब्यूगु धाःगु दु ।

स्यस्यः समाजया भवन शिलान्यास

स्यस्यः समाज यलया भवनया शिलान्यास जूगु दु। यल महानगरपालिका वडा नं १६ य दुगु समाजया जग्गाय् भवनया शिलान्यास याःगु खः। वाडमय शताब्दी पुरुष डा सत्यमोहन जोशीया छैय् नं हे संकल्प पूजा यानाः भवन निर्माण जुझु थासय् आइतबाः सुथसिया ८:४२ या भिं साइतय् जग साइत पूजा जूगु खः।

ज्याइवल्य समाजया अध्यक्ष ई. सुरेन्द्र गोविन्द जोशी लसकुस यानादीगु खःसा यल महानगरपालिकाया मेयर चिरीबाबु महर्जन भिंतुना बियादीगु खः।

भवनया जग स्वनेज्या ज्याइवल्य प्रदेश सभाया सांसदपि ज्ञानेन्द्र शाक्य व शोभा शाक्य, यल महानगरपालिकाया उप मेयर गीता

सत्याल, १६ वडाया अध्यक्ष निर्मल रत्न शाक्य व १९ वडाया अध्यक्ष बिनोद ताम्राकार, सल्लाहकारपि गोपाल मान श्रेष्ठ, अजर मान जोशी, किरणमान प्रधान, पुष्पमान अमात्य, न्वकु नविनमंगल जोशी, निवर्तमान नायः उत्तमलाल श्रेष्ठ, मूख्याञ्जे न्हुछेबहादुर नेमकूल, दाभरिं साम्राज्यदेव श्रेष्ठ, ल्यूदाभरिं विजयनाथ जोशी, ललितपुर उद्योग वाणिज्य संघया अध्यक्ष मनोज न्याछ्यलगायत समाजया ज्यासना पुचः व जःपिनिर्लसें थीथी जातीय समाज व संघसंस्थाया प्रतिनिधिपिनिगु नं उपस्थिति दुगु खः।

ज्याइवःया लिपांगु ब्वय न्वकु नविनमंगल जोशी सुभाय् देखाःगु खःसा ज्याइवः विश्वभक्त मल्ल न्ह्याकूगु खः।

अमेरिकाया माय्साच्यूटसय्

नेवाःभाय् स्येनेज्या क्वचाल

नेवाः अर्गनाइजेसन अफ न्यूइङ्गल्याण्ड, माय्साच्यूटस राज्यया ग्वसालय् प्यला न्ह्यःनिसें वाःवाः पतिकं न्ह्यानाच्वंगु नेपालभाषा खल्लाबल्ला स्येनेज्या वंगु शनिवाः जूम अनलाईनपाखें क्वचाल।

शिकागोय् च्वनच्वनादीमह साहित्यकार केशरमान ताम्राकारपाखें भाय् स्येनेगु भाला काःगु खः। थुगु समापन समारोहसं संस्थाया नायः

समन्त श्री बज्राचार्य ब्वति कयादीपिं सकलसित लसकुस यानादीगु खः। नेपालभाषा सय्केगु ज्याइवल्य ब्वति कया दीपिं विद्यार्थीपिसे छगू मिनेट निसें स्वंगु मिनेटया दुने थःपिसं सय्कागु खँ प्रस्तुति यासें नेवाः म्ये व नेवाः प्याखं नं न्ह्यब्वःगु खः। हालिं नेवाः दबूया नायो सिजन श्रेष्ठ मूपाहाकथं भायादीगु खःसा कयानडाया भाषासेवी दामोदर प्रधान नं ब्वति कयादीगु खः।

NOVEL CORONA VIRUS (nCOV)

सर्वसवाधारणका लागि जनचेतनामूलक संदेश

नोवेल कोरोना भाइरसका मुख्य लक्षणहरू

ज्वरो
(१००.४°F भन्दा माथि)

छास प्रधसमा
आत्याधिक समस्या

रुघा र खोकी

नोवेल कोरोना भाइरसबाट कसरी आफू र बरुलाई बचाउने?

नियमित रूपमा सवुन
पाखीले हात दुने

खोक्दा र हातले घर्चे
साह र मुठ खेल्ने

घरे पत्तु जस्तो सवुन
(Fiberglass brush/brushes)
पेरिएस विडिओकडग
पारामा मिये

पत्तु जस्तो सवुन
देखउने जे कोहीको
सम्पर्कबाट टाढा रहने

कोरोना भाइरस प्रभावित देशहरूबाट आउने मानिसहरूका दुई हप्ता भित्र रुघाखोकी लागेमा, ज्वरो आएमा, घाटी/टउमा दुखेमा, र बासप्रवासमा अत्याधिक समस्या भएमा तुरुन्त नजिकको स्वास्थ्य संस्थामा सम्पर्क गर्नु।

कीर्तिपुर नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, देवढोका काठमाडौं

काठमाडौं महानगरपालिकाको

निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवा

अस्पताल जानको लागि

निःशुल्क एम्बुलेन्स सेवाको लागि

सम्पर्क गर्नुहोस्

कोभिड विरामीका लागि

१०२

नन कोभिड विरामीका लागि

११८०

मा कल गर्नुहोस।

काठमाडौं महानगरपालिका

हरिभवन, सुन्धारा, काठमाडौं

दीन, दुखी व असहायपिन्त निःशुल्क स्वास्थ्य सेवा प्रदान।

दानी, सुखी व सम्पन्नयात सशुल्क स्वास्थ्य सेवा वरदान॥

छत्रपाटी निःशुल्क चिकित्सालय (अस्पताल)

स्तरीय सुलभ स्वास्थ्य सेवा सकसिया निम्ति, असहायपिन्त जक निःशुल्क

उपलब्ध सेवा

२४ सै घण्टा सेवा

- आकस्मिक सेवा
- प्याथोलोजी
- एक्स-रे
- ई.सि.जी.
- इको
- वासः पसः
- अन्तरंग सेवा

शल्यक्रिया

- मोतिबिन्दु
- जनरल सर्जरी
- नहाचर्ष, नहाच, जापः
- हाड जोर्नी नशा
- पिसाव नलीया पत्थर बिना थिरफार

बहिरङ्ग सेवा

- मुटु लवच
- छाःसा लवच
- मिसा लवच
- मया लवच
- माया लवच
- मिसा लवच

अन्य सेवा

- ड्रेसिङ
- ईण्डोस्कोपी
- कोलोलोस्कोपी
- फिजियोथेरापी
- अल्ट्रासाउण्ड, कलर डप्लर व इको
- युरोपेली स्तरया दन्त प्रयोगशाला

२४ घण्टा
ईमरजेन्सी सेवा

७०८ गंगालाल मार्ग, छत्रपाटी, काठमाडौं, फोन : ४२९६९३८, ४२५७९९९, ४२६६२२९, E-mail: cfclinic@mail.com.np, www.free-clinic.org.np